DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.
Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya f 25.—
Idem franco per post. „ 27.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 2 NOVEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.
De prijs der ADVERTENTIEN is f 2.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 88. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.

Bij dit nummer behoort een bijvoegsel.,

HET POSTWEZEN OP JAVA.

Onlangs kwam ons in eene der Nederlandsche tijdschriften eene opgave onder de oogen van het personeel waaruit het postkantoor der stad Liverpool is zamengesteld en van de bezoldiging die de verschillende beambten genieten. — Wij laten die opgave hieronder volgen:

Het postkantoor te Liverpool bestaat uit:

		P. St.	Sh.	
1	directeur of postmeester met een tractement van	1000	—	f 12,000.
1	Eerste commies	500	—	„ 6000
2	Kommiesen met P. St. 200 en P. St. 300	500	—	„ 6000.
1	Boekhouder . . . 300 à . . . 400 (dus gemiddeld)	350	—	„ 4200
1	Assistent idem . . 200 . . . 250 .	225	—	„ 2700.
1	Inspecteur der bestellers 125 . . . 200 .	162	10	„ 1950
2	Assistenten 80 . . . 120 .	100		„ 2400.
8	Klerken 1ste klasse 150 . . . 200 .	175		„ 16,800.
16	Idem 2de . 100 . . . 140 .	120		„ 23,040.
17	Idem Supplementaire 60 . . . 100 .	80		„ 16,320
20	Sorteerd. en brievenbest. 1 kl. v. 31 tot 35 Sh. Pr. week.	85	16	„ 20,592
28	Idem der 2de klasse . 26 . 30 . . .	72	16	„ 24,450
46	Idem . 3de . . 22 . 25 . . .	61	2	„ 33,727.
78	Idem . 4de . . 18 . 21 . . .	50	14	„ 47,455.
10	Temporaire sorteerders . 18	46	16	„ 5616.
1	Extra brievenbesteller . 17 Sh. 6 pence, . .	45	10	„ 546
233				f 223,796

Uit deze opgave, welke slechts betrekking heeft tot ééne enkele der steden van Engeland, zal men zich eenigzins een denkbeeld kunnen vormen van de belangrijke sommen welke de Engelsche regering aan het postwezen ten koste legt en van de groote schaal, waarop deze belangrijke tak van administratie daar te lande is ingerigt.

Onwillekeurig dachten wij hierbij aan den toestand van het postwezen op Java. Niet om te dien opzigte eenige vergelijking te maken tusschen die inrigtingen in een land, hetwelk onder de beschaafdsten der aarde gerangschikt wordt en waar de volksvertegenwoordiging waakt voor de aanwending van 's lands schatten ten algemeenen nutte, en die eener kolonie, waarvan de schatten tot dus verre, onder goedkeuring der meerderheid van de volksvertegenwoordiging van haar moederland, gevloeid zijn in eene schatkist, waarvan, om eene door den oud gouverneur generaal ROCHUSSEN bij eene andere gelegenheid gebezigde gelijkenis te herhalen, het inkomen gemakkelijk, maar — eene fuik gelijk — de uitweg schier niet te vinden is. De poging tot die vergelijking zoude ons bijna op het gebied der onmogelijkheden voeren, maar wij vonden daarin toch aanleiding om meer en meer onze overtuiging te bevestigen dat het postwezen op Java, ondanks eenige verbeteringen welke daarin sedert de tien laatste jaren hebben plaats gehad, nog veel, zeer veel te wenschen overlaat en dat de onregelmatigheden in den dienst, van allerlei aard, waarover schier dagelijks klagten rijzen, grootendeels te wijten zijn aan het gebrekkige personeel waaruit de postadministratie bestaat.

Het eigenlijk gezegde bezoldigde personeel der postadministratien bestaat uit eenen Directeur en twee kommiezen te Batavia, en uit eenen kommies op ieder der beide andere hoofdplaatsen van Java, mitsgaders te Buitenzorg en in de vesting Willem I. Overal elders berust de postadministratie in handen van dezen of genen klerk ten residentie-of-assistent-residentie kantore, die de werkzaamheden aan zoodanig beheer verbonden moet verrigten en de verantwoordelijkheid, welke daarvan het gevolg is moet op zich laden, zonder daarvoor, behalve zijne gewone bezoldiging als klerk eenige de minste belooning of schadeloosstelling te ontvangen.

De natuurlijke gevolgen van zoodanige, naar ons gevoelen te verre gedrevene bezuiniging in de postadministratie doen zich dan ook dagelijks meer en meer gevoelen, vooral te dezer plaatse, waar de handel in de laatste jaren zoo zeer is toegenomen en daarmede ook de werkzaamheden der beambten van de brievenpost, welke nog bovendien de administratie en de verantwoordelijkheid der paardenposterij op hunne schouders hebben.

Een zaakkundige verzekerde ons dat ten postkantore alhier minstens 150,000 brieven 's jaars ontvangen en verzonden worden. En waarin bestaat nu het personeel belast met de spoedige uitdeeling en tijdige verzending van die brieven? uit eenen kommies, welke maandelijks f 133,50 zuiver tractement en daar en boven 's jaarlijks f 300 voor schadeloosstelling wegens schrijfbehoeften en materialen, benoodigd voor de afzending der brieven, ontvangt; en uit twee klerken waarvan een met f 60 en de andere met f 30 's maands inkomen. Wij betwijfelen voorts of aan den kommies wel eenige schadeloosstelling wordt te goed gedaan voor behoorlijke verlichting van het postkantoor bij nachtelijke werkzaamheden, welke hier ter plaatse dikwijls moeten geschieden; terwijl er verder niet eens gezorgd is voor eene geschikte woning in de onmiddelijke nabijheid van het kantoor door welk ongerief de kommies bij gebrek aan woningen, geëvenredigd naar zijn gering inkomen, telkens bij aankomst eener post in den nacht of buiten de gewone kantooruren, zich van zijne twee palen verre verwijderde woning naar het postkantoor moet begeven, welk tijdverlies voorzeker niet bevorderlijk is voor eene spoedige verdeeling en doorzending der brieven, waaraan dikwijls zulke groote handelsbelangen verbonden zijn.

Aan wie is het onder deze omstandigheden te wijten indien er billijke klagten bestaan tegen eene hoogst trage uitdeeling van brieven vooral bij aankomst van europesche paketten? voorzeker niet aan de beambten, die niets anders kunnen doen dan den meesten spoed maken, welke in hun vermogen is, maar toch wegens de verantwoordelijkheid, die op hun rust niet met overhaasting mogen te te werk gaan, waar hun gering personeel alle spoed onmogelijk maakt.

Wij hebben nog niet gewaagd van de in de laatste jaren zoo veelvuldig plaats gehad hebbende ontvreemdingen van aan de post toebetrouwde gelden, waarvan een groot gedeelte tot geregtelijk bewijs is gebragt, welke allen gepleegd zijn door onbezoldigde postbeambten. Zoodanige feiten zijn voorzeker hoogst strafwaardig, maar is het niet tevens waarheid dat men zooveel mogelijk moet vermijden, de verzoeking tot het kwade bij anderen zelfs van ter zijde te bevorderen? Wellígt zouden die postbeambten, indien zij in het genot eener billijke vergoeding voor hunne werkzaamheden waren gesteld, zich niet aan den eigendom van anderen vergrepen hebben.

Ons is bekend dat de tegenwoordige Directeur der posterijen, een ambtenaar die, zoo wij wel onderrigt zijn voor eenige jaren uit Nederland is afgezonden met het bepaalde doel om verbeteringen in het postwezen op Java daar te stellen, voor ongeveer twee jaren alle de postinrigtingen hier te lande heeft in oogenschouw genomen. De gevolgen van deze inspectie-reize laten zich echter nog wachten. Het is bijna niet denkbaar dat daaromtrent nog geen verslag zoude zijn uitgebragt. Wat hiervan ook zij, wij vertrouwen ten volle dat de Regering, noodzakelijke verbeteringen in het postwezen op Java daarstellende, die

OORSPRONG EN OORZAKEN VAN DEN OPSTAND IN BRITSCH INDIE.

„Noch de beide laatste gouverneurs generaal, noch de opperbevelhebbers des legers" zoo verklaarden de ministers in het parlement en gaven de voornaamste organen der Engelsche drukpers, met de *Times* voorop, te kennen, „hebben aangaande de oproerige stemming der inlandsche troepen of aangaande de ontevredenheid der verschillende volksstammen in onze Indische kolonien eenige de minste aanduiding gegeven Integendeel, hunne berigten luiden zoo lanig, dat men op eene duurzame rust rekende, dat men thans de aandacht en de staatskrachten meende te kunnen en moeten rigten op de ontwikkeling van die gedurende een duizendjarig despotismus ter neder gedrukte menschen; op velerlei verbeteringen, welke Hindostan zoo zeer behoeft en waarvoor het vatbaar is. Nog in het vorige jaar gaf ons lord Dalhousie, in het gedenkschrift over zijn achtjarig bewind te kennen, dat de toestand en de omstandigheden van de Engelsche troepen in Indie reeds sints geruimen tijd zoodanig waren, dat zij naauwelijks eenige verbetering behoeften." Tot regtvaardiging van deze beide gouverneurs-generaal, van welke de een voor weinige maanden overleden, de andere met een ziek ligchaam naar zijn vaderland teruggekeerd is (1856), mogen wij als toelichting hierbij, dat Hardinge en Dalhousie geenszins op eene duurzame rust, zelfs niet eens op een veilig en zeker bezit van het Anglo-Indisch rijk gerekend hebben en onder de bestaande omstandigheden niet konden rekenen. „Geen verstandig man, zoo spreekt Dalhousie in zijn beroemd gedenkschrift (1), „niemand, die slechts eenigzins bekend is met de Oostersche zaken, zal het wagen, zich met een duurzamen vrede in onze Oostersche bezittingen te vleijen Herhaalde ongunstige ervaringen, in vroegere en in de jongste tijden, hebben ons geleerd, dat wij elk oogenblik op aanvallen van buiten, op oproeren in het binnenland gevat moeten zijn en wel van zijden, waarvan wij die het minst verwacht hebben." Lord Hardinge daarentegen heeft op de zwakke zijde, op de onzekere grondslagen van het geheele Anglo-Indische rijk in bepaalde woorden gewezen. „Men kan aan de inboorlingen geene hoogere betrekkingen in het leger toevertrouwen; dit ware te gevaarlijk (2)." Dit heet toch wel zoo veel als: Engeland kan zich niet onvoorwaardelijk op de inlandsche troepen verlaten; Europeanen en Christenen zijn de eenige zekere steun voor de Europeesch Christelijke heerschappij.

Om dit te begrijpen en om te weten, dat dit niet anders kan zijn, daartoe had men waarlijk de uitdrukkelijke verzekering van de gouverneurs-generaal en van de opper bevelhebbers niet noodig en daartoe behoorde ook geen staatkundig vernuft; zelf konde men het reeds zonder de ondervinding weten, die de Engelschen reeds zoo dikwijls in Azie hebben opgedaan. De kennis van de menschelijke natuur alleen, de kennis van onze ingeschapene en aangenomene neigingen zegt het ons reeds duidelijk genoeg: geen mensch, geen volk wordt gaarne door een ander, een vreemdeling, beheerscht. Is deze heerschappij daarenboven willekeurig, dan verwekt zij algemeenen haat, welke al meer en meer toeneemt bij beter inzigt en beschaving, met het gevoel van menschelijke eigenwaarde. Nu zijn de gebieders van al die wijd uitgestrekte landen, van de hoogste toppen van de Himalaya tot op de laagste eilanden in de Indische zee, van de veelzins gekronkelde bergketens aan de Chinesche grenzen tot aan de dalwarreling van Afghanistan, in alle opzigten vreemdelingen; vreemdelingen in ligchaamsgestalte en kleur, in godsdienst en taal, in regering en bestuur, in het huiselijk leven en in de kinder-opvoeding, in zeden en gewoonten. Deze vreemdelingen, „die koeijen en ossen slagten en zwijnenvleesch eten" hebben eene menigte vorsten op ongepaste wijze en zonder regt van hunne heerschappij beroofd; zij hebben de op duizenderlei wijze van den arbeid van anderen zwelgende hovelingen tot den bedelstaf gebragt; zij hebben de geestelijke genootschappen, Brahmanen en Mullah, de tallooze leêgloopende orden en godsdienstige wondermannen in hun aanzien en levensonderhoud middelijk en onmiddelijk benadeeld; zij hebben de zoogenaamde regten der tairijke wereldlijke aristocratie beperkt, hunne leenen grootendeels ingetrokken en de allodien met zware belastingen belegd; zij hebben gehate inrigtingen, regten van bijzondere personen tot stand gebragt, scholen gesticht, pers vrijheid en regt van vereeniging, spoorwegen en telegrafen en wat niet al ingevoerd, al hetwelk noodzakelijker wijze eene geheele omwenteling in het Brahmansche en Muzelmansche, in het geheele Aziatische wezen moet te weeg brengen: men overwege dit alles lang en zorgvuldig in zijn geest en men zal een begrip verkrijgen van den algemeenen, onwederstaanbaren haat, welken de groote massa der onderworpenen tegen hunne gebieders moet gevoelen. En deze gebieders zijn Engelschen, deze Engelschen eene koele, hoogmoedige, afgezonderde, met vreemdelingen weinig verkeerende, jegens hunne zeden en gebruiken niet zelden onverschillige of zelfs hen beschim-

(1) *Minute by the Marquis of Dalhousie, gedrukt op bevel van het Huis der Gemeenten* 30 Mei 1856, § 4.

(2) *Report in Indian Territories* (1852, p. 159.

inrigting zal beschouwen als ten algemeenen nutte, en dan eerst vatbaar voor baten aan de schatkist, wanneer het algemeen en de handel in het bijzonder door hare doelmatigheid ten volle zal zijn gerieſd.

De Septemberaflevering van het tijdschrift voor Nederlandsch Indie levert in deszelfs varia een nieuw bewijs op dat de berigtgevers der redactie in de mededeeling van feiten niet altijd even getrouw blijven aan de waarheid en daardoor dikwijls aanleiding geven tot valsche gevolgtrekkingen, welke des te onverschoonlijker zijn, wanneer zij aanrandingen bevatten van personeelen aard.

Een der vrienden van genoemde redactie oppert de bedenking of welligt de resident van Soerabaya, aanvankelijk de hooge borgtogt van *f* 2000 de Redactie van ons dagblad vorderende, zoude gehandeld hebben onder den invloed van partijdigheid tegen ons blad, wegens zeker artikel handelende over zeker feest door de ingezetenen ter eere van hem resident gegeven, in welk artikel ZEG. weinig genoegen moet hebben gevonden.

Indien nu deze vriend der waarheid getrouw ware gebleven, zoude hij hebben moeten berigten dat genoemd artikel niet in *de Oostpost*, maar wel in het *Soerabayasch Nieuws- en Advertentieblad* is opgenomen, van welks Redactie aanvankelijk eene borgtogt van *f* 1000 is gevorderd geworden, doch dan zoude de door hem gemaakte gevolgtrekking geheel en al ondoenlijk zijn geweest.

Welligt komen wij later nog eens op de varia van genoemd tijdschrift terug.

Namens de redactie,
E. FUHRI.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 28sten *October* 1857, N°. 86.

Bij Koninklijk besluit van den 17 den Augustus 1857 no. 44, zijn voor de dienst in Nederlandsch-Indie benoemd:

Tot ambtenaren der eerste klasse:

Mr. J. T. van der Aar,	Mr. G. G. v. Haren Carspel,
„ W. B. Bergsma,	„ J. Heringa,
„ W. de Booij,	„ C. G. Hultman,
„ J. A. van der Chijs,	„ H. C. M. van Kervel,
„ H. B. van Davelaar,	„ T. A. A. Schönermarck,
„ W. F. C. de Eerens,	„ B. G. H. Straeter, en
„ H. N. Grobbee,	„ E. J. L. Sturler.

Tot ambtenaren der tweede klasse:

K. F. Bohl,	C. T. Humme,
J. H. O. van Waveren Pancras Clifford,	Dr. J. J. Hupscher,
	W. A. Keuchenius,
H. C. van Eijbergen,	W. Ligtvoet,
M. L. E. Halewijn,	D. Meijer,
F. L. baron van Heeckeren van Brandsenburg,	C. L. Rosemeier, en
	J. M. van Vleuten.
L. Mulock Houwer,	

Terwijl bij datzelfde Koninklijk besluit, de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie is gemagtigd, om te beschouwen als bezittende het radikaal van ambtenaar der derde klasse, de personen van:

J. W. A. Abbink,	W. F. C. van Helsdingen,
F. Bekker,	H. E. Hoedt,
C. F. Bisschoff,	A. In 't Veld,
G. H. Boelhouwer,	A. C. Kal,
C. J. Braun,	G. W. Lucardie,
G. F. Coorengel,	J. H. Munter,
G. J. J. Deutz,	J. D. Olijve,
A. J. F. Dinger,	J. C. Philips,
W. J. Dinger,	J. H. du Puij,
J. H. Droop,	F. A. Repont,
K. W. T. van der Eb,	R. A. van Slooten,
W. K. van der Eb,	J. J. Slootman,
J. H. Gligoor,	J. H. Stoltman,
P. E. Godefroij,	C. T. Toorop,
A. H. Goldman,	J. F. Veugen,
J. G. van de Graaff,	F. J. Wenzel, en
D. de Graeff van Polsbroek,	J. P. de Zwaan,

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen klerk bij het vendudepartement te Samarang J. C. Degener.

BENOEMD:

BIJ DE DIREKTIE VAN FINANCIEN.

Tot eersten kommies, de tweede kommies bij die direktie F. Vreede.

Tot tweeden kommies, de derde kommies bij die direktie W. J. Dinger.

BIJ DE DIREKTIE DER KULTURES.

Tot derde kommiezen, de buitengewoon derde kommies bij de algemeene rekenkamer W. E. L. F. von Ende en de eerste klerk bij het departement van financien W. E. Macaré.

Tot algemeenen pakhuismeester te Padang (Sumatra's Westkust), J. A. Koopmans, laatst algemeene pakhuismeester aldaar, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot binnen-regent en binnen-regentes van het Roomsch Katholijk weeshuis te Samarang, J. H. Schreuël, en zijne huisvrouw M. Boelen, thans met de waarneming dier betrekkingen belast.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de officier van gezondheid der 2de klasse P. A. W. A. Philippi.

BEVORDERD:

Bij het Wapen der Artillerie.

Tot majoor, commandant der artillerie in de 1ste militaire afdeeling op Java, de kapitein A. Netscher, van het personeel.

VERLEEND:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den 2den luitenant der infanterie A. Stokhuijzen.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op Dingsdag den 10 November e. k., des morgens ten 10 ure, ten zijnen burele eene openbare uitbesteding zal worden gehouden, van den overvoer van Bandjermassing naar Gorontalo van twee honderd ton steenkolen, en zulks op de voorwaarden vermeld in de advertentie van den Directeur der Producten en civiele magazijnen, van den 20 dezer, geïnsereerd in de *Javasche Courant* van den 21 daaraanvolgende No. 84.

Gegadigden worden verzocht hunne inschrijvingsbilletten vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding in te zonden, en wijders daarbij in persoon dan wel bij gemagtigde, tegenwoordig te zijn. Bij afwezigheid zullen hunne billetten echter ook in aanmerking komen, mits de inschrijving perceelsgewijze en volgens de voorwaarden gedaan is.

SOERABAYA, *De Resident*,
26 *October* 1857. (8) VREEDE BIK.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 3den November.

Bij den pachter der pandjeshuizen Tan Tongliep in de Chin. kamp.

Op Woensdag den 4den November.

Voor de woning van de Javanen Hadji Bosro en Pa Samira te Ketapang.

Op Donderdag den 5den November.

Voor de woning van den Inlander Pa Jenal te Kepoetran.

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE.

Op de vendutie van den 6den November a. s.

Bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, zullen nog worden verkocht 10 kisten GLASWERK, waaronder een gedeelte wijdmonds stopflesschen, geschikt voor monsterflesschjes. (719)

EXECUTORIALE VERKOOP.

Krachtens bevelschriften van den wd. President van den Raad van justitie te Soerabaya en ten verzoeke van den Procureur BROUERIUS VAN NIDEK zullen op *Maandag den 9 November eerstkomende*, in de woning van A. LINDEMAN, alhier bij wege van executie publiek verkocht worden deszelfs mahonijhouten MEUBELEN, bestaande in: KLEERKASTEN, SOPHA'S, TAFELS, KNAPEN en STOELEN, HANG- en staande LAMPEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, benevens eene PIANO, en eene Engelsche PALANQUIN.

De Deurwaarder,
(725) C. F. DAMWIJK.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag den 10den November a. s.

Bij den WelEdelen Heer ADMIRAAL, in den gang *Mergojosso* bij *Simpang*, door D. D. VAN BOECKHOLTZ, van eenen netten inboedel bestaande uit:

Mahonijhouten **Banken**, dito **Voltaires**, **Knapen**, **Speeltafels**, **Spiegels**, **Schilderijen** in Olieverw, van goede meesters, **Ledikanten**, Eng. **Hang-** en **Tafellampen**, **Banken** en **Stoelen**, van Bataviasch maaksel, **Tafel** en **thee Serviesen**, **Cristal**, **Glas-** en **Pleetwerk**, **Keukengereedschap**, goedgedresseerde hardloopende overwalsche **Paarden**, **Wagentuigen**, eene mooije Collectie **Bloemen**, in potten, **Bloem-étagères**, enz. enz. (718)

VENDUTIE

Op den 13den November eerstkomende.

Van twee ERVEN met daarop staande steenen met pannen gedekte HUIZEN, staande en gelegen in de stad en toebehoorende aan de Erfgenamen C. ROSEMEIER. (710)

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilende Nederl. fregatschip

GENERAAL DE STUERS.

KAPT. F. FOKKENS.

om in het begin van December te vertrekken.

Deze bodem kan bijzonder worden aanbevolen door deszelfs *confortable hutten* en behoorlijke uitrusting voor den overvoer van passagiers, hebbende een zeer groote en ruime *Campagne*, voorzien van eene *Badkamer*, en voerende een geëxamineerde docter.

Wegens nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij den Gezagvoerder in het *Marine Hotel*, dan wel bij de ondergeteekenden, bij wie tevens een plan der inrigting ter bezigtiging is liggende en op aanvrage aan belanghebbenden kan worden toegezonden.

(709) FRASER EATON & CO.

---

pende natie. De Engelsche staat en de Anglikaansche kerk dragen geene zorg, hetgeen in zoo groote mate in Amerika geschiedt, voor algemeene volksscholen, voor algemeene volksbeschaving. De groote massa van het Britsche volk blijft onwetend, is ruw en buitengewoon zelfzuchtig. Den onderworpen Aziaat behandelt hij met verachting, geeft hem allerlei schimpnamen en mishandelt hem ook wel, zoo de gelegenheid hiertoe zich voordoet. Uit zulke omstandigheden, uit zulke ongepaste handelwijzen zijn reeds vele opstanden en plaatselijke oproeren voortgesproten, waarvan wij eenige willen aanhalen.

In eene verzameling van voorschriften van de krijgstucht werd den inlandschen troepen verboden, den baard te laten groeijen, oorringen en andere kastenteekenen, alsmede het geschilderde sectenteeken aan het voorhoofd te dragen. Het gevolg hiervan was: de bloedige opstand te Wellor (10 Julij 1806). De Seapoys overvielen bij nacht de Engelsche troepen en vermoordden een groot aantal officieren en soldaten. De bepalingen, die aanstoot gegeven hadden, werden ingetrokken en de hoofden des opstands verwijderd, hetwelk de rust spoedig herstelde. Om het in zijne Godsdienstigste gebruiken beleedigde volk voldoening te geven, werden de president der regering van Madras en de opperbevelhebber des legers aldaar op eene ongenadige wijze teruggeroepen; die president was de naderhand in zoo menig opzigt beroemde lord William Bentinck.

De eerste oorlog tegen Birman scheen de geheele grondvesten van het Anglo Indische rijk te zullen schokken, in zoo grooten getale sloegen de Seapoys tot ongehoorzaamheid over. Vooral verwekte de opstand van een geheel regement te Barrakpur (November 1824) groote bezorgdheid. Brahmanische Seapoys namelijk weigerden, even als hetzelfde in den tweeden Birmanischen oorlog geschiedde, zich in te schepen, omdat zij door dit te doen hunne kaste zouden verliezen. Men moest dus den moeitevollen landweg inslaan en daar men gebrek had aan lastdieren, bevalen de officieren aan de soldaten, om hunne eigene bagage te dragen, maar ook dit weigerden zij, zeggende dat zij den oorlog wel wilden voeren, maar geene lastdieren waren. Dit voorbeeld scheen gevaarlijk en de opperbevelhebber, sir Edmund Paget hield het voor raadzaam, een beslissenden maatregel te nemen. De muiters werden door Engelsche troepen omringd en geheele batterijen tegen hen geopend; 5- à 600 bleven op de plaats en het geheele regement werd uit het leger verwijderd. Om voor de toekomst alle misverstand weg te nemen, werd bij eene legerorde (26 Aug. 1836) de eed der Seapoys zoo gewijzigd, dat zij voor de algemeene dienst aangeworven worden. Wanneer het bevolen wordt, moeten de Seapoys derhalve zich op zee begeven en ook buiten het grondgebied der edelen (zoo noemen de Hindoe's hun vaderland: Arjâvarsta) dienen. Dit strijdt tegen de Brahmanische wet en heeft het verlies der kasten ten gevolge. Deze nieuwe maatregel, waarop in Europa geen en zelfs in Indie weinig acht geslagen is, kan men wel als eene der vele oorzaken van den Seapoysopstand beschouwen. Andere redenen tot hunne ontevredenheid en tot de algemeene stemming onder de Indische volkstammen zijn in grooten getale voorhanden en worden gevonden in de verzoekschriften, welke voor de laatste vernieuwing van den vrijbrief aan de Oost-Indische Compagnie (1853) bij het Parlement ingekomen zijn.

Gedurende de debatten over de vroegere hernieuwing van dezen vrijbrief (1832 en 1833), heeft het Parlement geen enkel zoodanig verzoekschrift ontvangen, maar in onze dagen is het geheel anders. Talrijke stukken zijn ingekomen, waarin de wenschen en behoeften der verschillenden volkstammen en klassen van Hindostan, der verschillende, met dit land in betrekking staande personen en maatschappijen ronduit en duidelijk worden ontwikkeld. Deze geschriften zijn hoogst belangrijk en leerrijk en verspreiden helderder licht omtrent den staat van zaken, dan de rapporten der beambten van de Compagnie. Het herhaaldelijk te kennen gegeven verlangen, om inlanders naar Engeland te laten komen en te hooren, of eene commissie van onderzoek naar Indie te zenden, vond geen gehoor. De vele officiele stukken vergoeden dit gemis geenszins, daar zij in vele opzigten gebrekkig zijn. Daarentegen toonen de telkens weêrkeerende klagten in de verzoekschriften aan, welke gebreken in alle klassen gevoeld, welke wenschen door het geheele land gevoed worden. Zoo ziet men b. v. dat de Hindoes der provincien Bengalen, Bahar en Orissa, enz., dezelfde klagten uiten over de nieuwe erfregten, die aan de proselyten toegekend worden. Daardoor wordt de afval van het aloude geloof der Hindoes op eene ondragelijke wijze begunstigd, terwijl hierin tevens eene schending van de plegtig gegevene beloften (in 1781 en 1793) gelegen is. Die van hun vaderlijk en landsgeloof tot het Christendom afvallen, komen bovendien in een gunstigen toestand; hun worden betrekkingen en bevorderingen aangeboden, waarvan zij, die aan het duizendjarig geloof getrouw blijven, afstand moeten doen. De afvalligen worden met een Indischen spotnaam *regerings-Christenen* genaamd.

(*Wordt vervolgd.*)

SOERABAYA, den 2den November 1857.

Laatstleden Vrijdag morgen is zijne Exc. de bevelvoerende Luitenant Generaal van het Ned. Indische leger alhier op zijne inspectiereize aangekomen.

Heden in den vroegen morgen heeft zijne Exc. de troepen van het garnizoen op het terrein nabij de Citadel in oogenschouw genomen en daarna voor zich doen defileren.—

BATAVIA. — Volgens berigten van Anjer had het, op den 20sten October door Straat Sunda gestoomd Engelsche Stoomtransportschip *Impératrice*, commandant J. Ossie Engeland den 13 Augustus verlaten hebbende, 566 man, troepen aan boord, bestemd naar Hongkong. Ook is aldaar op den 28 dezer voorbijgekomen het Noord Amerikaansche stoomfregat *Minissota*, kapitein ter zee S. F. Dupont, hebbende aan boord Z. E. den gezant der Vereenigde Staten bij het hof van Peking, den heer Reed en gevolg. Die bodem heeft de Meeuwenbaai aangedaan, om water en steenkolen in te nemen en had den 21 September jl. de Kaap de Goede Hoop verlaten. (*Java Bode.*)

— Gedurende de maand September 1857 is aan inkomende en uitgaande regten op *Java* en *Madura* ontvangen eene som van ƒ 747,179:04.

De ontvangst over de eerste negen maanden van dit jaar bedraagt . . . . ƒ 6,466,474:110

Hieronder is echter begrepen:

Aan fiktieve regten op Gouvernements produkten . . . . . . ƒ 1,184,633:54
Aan terugbetaalde regten „ 116,189:16
„ 1.300,822:70

Zuivere ontvangst ƒ 5,165,652:40

Gedurende de eerste negen maanden van 1857 is *meer* ontvangen dan gedurende datzelfde tijdvak in 1855 ƒ 293,305:29 en *meer* dan in 1856 ƒ 553,671:18.

REMBANG. — In de afdeeling Bodjonogoro is na eene droogte van bijna vijf maanden, van af den 1sten tot den 7den dezer aanhoudend regen gevallen, ten gevolge waarvan 90½ bouws van Gouvernements wege aangeplante tabak zijn verloren gegaan.

PALEMBANG. — De droogte en hitte bleven gedurende de maand September in deze residentie in hooge mate aanhouden.

De handel ter hoofdplaats was in die maand onbeduidend.

Uit de binnenlanden werden aangevoerd:
6,065 pikols rijst, 2,388 pikols padi, 133 pikols kapas, 249 pikols getah karet en 4 thails stofgoud.

De afvoer van producten werd door den lagen waterstand eenigermate belemmerd.

Het zoutdebiet bedroeg in die maand 74 koijangs en 27 pikols, terwijl aan inkomende en uitgaande regten werden ontvangen ƒ 3,542.

Aan premien op het vangen en dooden van krokodillen werd uitbetaald ƒ 1,514:60

Zekere roover, Blatoeng genaamd, heeft zich met 15 volgelingen, gewapend met drie geweren, trachten schuil te houden in de Goemaij Talang, (Lematang Oloe) doch is door eene patrouille pradjoerits verjaagd.

Eene huiszoeking in de doeson Tandjoeng had het gevolg dat drie zijner volgelingen in handen der pradjoerits vielen.

Het adjunctdivisiehoofd, hetwelk last had om die marga te bezoeken, werd met eenen aanval van Pirahoen (van wien melding is gemaakt in ons nommer van den 27sten Mei 1857) bedreigd, die zich met 20 volgelingen, gewapend met 10 geweren, in de doeson Socka Ramie ophield, doch later op de doeson Endikat zoude zijn terug getrokken.

ZUID- EN OOSTER- AFDEELING VAN BORNEO. — In den namiddag van den 10den September ontstond door onvoorzigtigheid brand in de kampong Antasan besar op de hoofdplaats Bandjermasin, ten gevolge waarvan 14 vrij groote inlandsche huizen werden in de asch gelegd.

De schade bedraagt p. m. ƒ 8,000: (*Jav. Cour.*)

NEDERLAND.

Z. M. heeft pensioen verleend aan J. W. Jonkers, betaalm. 1e kl. bij het leger in O. Indie.

Z. M. heeft Z. K. H. Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik, prins van Oranje, luit.-kol. van het wapen der inf. van het leger in Ned. Indie en daarbij à la suite gevoerd, bevorderd tot kolonel bij dat wapen.

Z. M. de koning heeft ter gelegenheid van de verjaardagen van HD. zonen, den prins van Oranje, den 4den September en van prins Alexander, den 25sten Augustus invallende, kortelijk in de residentie vertoefd. De kroonprins en kroonprinses van Wurtemberg te Scheveningen, alsmede de grootvorstin Maria van Rusland, in de residentie gelogeerd, woonden gedeeltelijk de ten hove gegeven feesten bij. De koning is vervolgens naar Soestdijk vertrokken om H. M. de koningin-moeder te bezoeken, welke vorstin binnen kort hare dochter, de groot-hertogin van Saxen-Weimar-Eisenach, zal gaan bezoeken. Het vertrek van H. M. de koningin naar Stuttgardt is bepaald op de helft dezer maand.

— Uit particuliere berigten wordt ons medegedeeld, dat Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee B. H. Staring, den 25 Julij ll, uit het vaderland gestoomd, met bestemming naar Batavia, thans te Cadix in het drooge dok ligt. Zeilende in de Spaansche zee, heeft men een lek ontdekt, dat niet zonder behulp der pompen, die door de machine worden in werking gebragt, meester was te blijven, waarom men de eerst te bereiken haven, zijnde die van Lissabon was binnengeloopen; doch het drooge dok aldaar te klein zijnde, is men genoodzaakt geweest naar Cadix te stoomen, alwaar men denkt ongeveer eene maand te zullen moeten blijven. De gezondheidstoestand van het état-major en de equipage was voldoende.

— Den 7den September heeft aan het departement van buitenl. zaken te 's Hage de uitwisseling plaats gehad der acten van bekrachtiging op de overeenkomst, den 3den Junij 1856 tusschen Nederland en Portugal gesloten, tot regeling van de voorwaarden, waarop de consulaire agenten der beide rijken in de voornaamste havens der wederzijdsche overzeesche bezittingen zullen worden toegelaten,

ENGELAND.

— De laatste tijdingen uit Indie schijnen, sedert zij meer en meer zijn bekend geworden, te Londen in een ongunstigen zin opgevat te worden. De officiele depèche bepaalde zich tot de mededeeling, dat de opstand te Hyderabad onderdrukt was en dat twee regementen te Sealcote in opstand gekomen waren. Beide feiten boezemen nu de levendigste ongerustheid in. Sealcote ligt in Punjaub en was tot dus ver getrouw aan de Engelschen gebleven. Nu zijn niet alleen twee regementen in opstand gekomen, maar zij hebben het zelfs durven wagen door Lahore naar Delhi te marcheren. Wel is waar zijn de opstandelingen geslagen, maar wat de depèche niet zeide en nu uit de *Times* en de *Daily News* blijkt, men heeft al de inlandsche troepen van Punjaub moeten ontwapenen; van Punjaub, grenzende aan Cabul en Affghanistan, de laatste veroveringen der Engelschen op volken, zoo gehecht aan onafhankelijkheid! Ook de beweging van Hyderabad, hoewel onderdrukt, is zorgbarend. De hoofdstad van Nizam, ligt die stad in het midden van het tooneel des opstands en op een grooten afstand van Sealcote. Die beweging heeft de operatien der troepen, die dit grondgebied bezetten en naar Indore bestemd waren, verlamd. Ook spreken depèches, door de dagbladen medegedeeld, van opstand te Saugor, waaromtrent de regerings-depèche zweeg, terwijl de beweerde overwinning van het garnizoen van Agra, door over Marseille ontvangen berigten, in eene nederlaag veranderd wordt. Het is niet het garnizoen van die plaats, dat de muitelingen van Neemuch heeft vervolgd, maar het zijn de laatsten, die 10,000 man sterk, de Engelschen bij Agra hebben aangetast en geslagen. Eindelijk is gebleken, dat Bombay zelf, in het midden van Indie, in een gevaarlijken toestand verkeert. Over het algemeen is men van gevoelen, dat men nog maar de helft weet en dat het overige zóó smartelijk is dat het Engelsche gouvernement het geraden acht dit binnen de muren van het Foreign-Office te houden. Wie weet wat er nog gebeurt vóór dat de versterkingen aankomen! Geen wonder alzoo, dat men een donker inzien in den staat van zaken heeft.

— Het reeds vermelde vergaan van het transportschip *Transit* komt Engeland op een verlies van 100.000 £ te staan. Men duidt het der admiraliteit zeer kwalijk, dat zij aan dezen bodem, die reeds bij de groote scheepsrevue te Spithead zulke zware schade had geleden, dat hij aanmerkelijke herstellingen moest ondergaan, het leven van 800 man troepen, die naar China bestemd waren, heeft toevertrouwd.

— Het schip *Lightning* is gisteren met 680 man troepen naar Indie vertrokken

— De nieuwe bevelhebber der troepen voor Delhi, de generaal majoor Thomas Reed, is een officier van beproefde bekwaamheid; hij trad ten jaren 1813 in de krijgsdienst en was tegenwoordig bij den veldslag van Waterloo. Sedert heeft hij verscheiden gevechten in Indie bijgewoond; onder anderen werd hij bij Ferozeshah gekwetst en hem een paard onder het lijf doodgeschoten.

— Over den moord van sir Hugh Wheeler, met zoo vele anderen, te Cawnpore sprekende, zegt de *Morning Post*: Het is bij het lezen der depêches onmogelijk bedaard te blijven op het vernemen, dat de bloeddorstige Nena Sahib het gansche garnizoen van Cawnpore en daarenboven 240 vrouwen en kinderen, die zich binnen de vesting bevonden, heeft doen slagten. Het bloed verstijft en kookt vervolgens door de begeerte naar wraak, zoo als nog nimmer eene natie die heeft gevoeld. Er is bezwaarlijk eene familie in Groot-Brittannie, die niet een harer leden in Indie heeft; duizende van deze gezinnen zijn dan ook in rouw gedompeld. Behalve wegens de banden van bloedverwantschap, is er geen Engelschman, die niet zijn leven zoude opofferen voor hetgeen eene heilige zaak is geworden. Wij hebben met tegenzin onze belastingen, betaald toen Engelands eer in den oorlog met Rusland op het spel stond, maar wat beteekent geld in eene zaak als deze? Ware het noodig, wij zouden millioenen geven. Tot elken prijs moeten wij bloed voor bloed geven en aan die duivels en de verraders in Azie eene zoo geduchte les geven, dat het land ten eeuwigen dage er de herinnering van behoude. Inmiddels houdt de afstand en het saizoen onze woede gekluisterd. Wij moeten helaas nog met verscheiden posten de berigten van bedreven gruwelen ontvangen, alvorens de aankomst onzer troepen en hunne verrigtingen op het worstelperk te vernemen. Onze rouwdragende gezinnen zullen niet voor Kersmis de wapenfeiten onzer dapperen te weten komen. Ten slotte zegt het blad, dat niet zoo als de *Times* geloofde, de troepen van Agra de opstandelingen van Neemuch hebben vervolgd, maar integendeel deze laatsten ten getale van 10,000 de Engelschen te Agra zijn gaan aantasten en hen hebben geslagen.

De generaal Wheeler was een veteraan uit de dagen van lord Lake. Het is merkwaardig, dat hij het leven verloor juist in de stad, waar hij ten jare 1830, toen men bezig was met de verovering van Delhi, bij het leger in dienst trad. In Affghanistan en elders had hij zich onderscheiden.

— Volgens den officielen staat der ontvangsten en uitgaven van het gouvernement in Britsch Indie hebben de inkomsten van dit uitgestrekte rijk over het jaar 1855/56, na aftrek der kosten van perceptie ad £ 6 664,347, bedragen de som £ 22,147,317; de uitgaven in Indie £ 19.836.509, in Engeland £ 3,264629, te zamen £ 23.120,138. Er zou dus een nadeelig saldo bestaan van £ 962.791, waarmede de schuld van het Indisch gouvernement behoort vermeerderd te worden. Met het oog echter op de uitgaven voor openbare werken, ten bedrage van £ 1.881,606, die meestentijds eene nieuwe bron van inkomsten doen ontstaan, leveren de voormelde uitkomsten in de plaats van eenig deficit een batig slot van £ 1.000.000.

— De generaal majoor sir Hugh Rose is voor eenige dagen over Frankrijk en Egypte naar Calcutta vertrokken, om het hem opgedragen kommandement bij het Indische leger te aanvaarden.

— Op nieuw is het gerucht in omloop, dat de Engelsche regering op het vasteland van Europa vrijwilligers zal aanwerven voor het leger in Indie. Men zegt tevens, dat die aanwervingen zich ook zullen uitstrekken tot de Vereenigde Staten. Het spreekt wel van zelf, dat zoo dit laatste plaats heeft, Engeland dit thans niet zal doen zonder de toestemming van het Noord-Amerikaansche gouvernement.

— Er zullen onmiddelijk versterkingen naar Indie gezonden worden en wel 4 regimenten infanterie, 3 regimenten ruiterij, 4 compagnien genie, 5 compagnien artillerie met 3 batterijen, en eene compagnie rijdende artillerie. De *Times* zegt dat de Europesche strijdkrachten van Engeland in Britsch-Indie op 80000 man zullen gebragt worden.

— De commissie, belast met de ontvangst der inschrijvingen ten behoeve van de slagtoffers in Indië, heeft ter beschikking van den gouverneur-generaal reeds eene som van 20,000 roepyen gesteld. Tot dusverre bedragen de inschrijvingen alhier eene som van £ 5.000.

— De aandeelen van de maatschappij, welke Indie met Europa door middel van een onderzeeschen telegraaf door de Roode Zee verbinden zal, staan nominaal 1/2 pCt. beneden pari, hoewel de Oost-Indische Compagnie 6 pCt. intrest gewaarborgd heeft, aan te vangen met den dag, dat de linie gereed zal zijn, en onder voorwaarde, dat de regering het contract der maatschappij zal goedkeuren. Het publiek twijfelt dus nog altijd aan de uitvoerbaarheid van de onderneming, en wordt in dien twijfel nog versterkt door de verklaringen van zaakkundigen, die staande houden, dat de onderzeesche kabel op de scherpe koraalriffen van de Roode Zee zal breken.

— Het rapport over de landverhuizingen naar Noord-Amerika meldt dat het aantal landverhuizers over de eerste zes maanden van dit jaar 25000 personen meer bedraagt dan dan dat over hetzelfde tijdperk in 1856. — De oorlog in het Oosten had toen ten gevolge gehad dat er veel werkvolk werd gevraagd en de dagloonen hoog waren. — De maatregelen van het Engelsche parlement betreffende de wet van eigendom in Ierland en de opruimingen door vroegere landverhuizingen ontstaan, hadden de nijpende armoede eenigzins gelenigd en was daardoor eene vertraging in de emigratie der Ieren. — Eindelijk hadden ook de gewelddadigheden en de bedreigingen van de *Know-nothings* veel er toe bijgedragen om de landverhuizingen te belemmeren die thans echter weder geleidelijk toenemen. — De Amerikanen zien de landverhuizers gaarne bij stroomen toevloeijen en rekenen dat elke emigrant voor het land eene aanwinst is die, gemiddeld, gelijk staat met 1500 dollars. — Dit jaar rekenen zij op 150,000 landverhuizers; dus, op eene aanwinst gelijkstaande met 225,000,000 dollars of ruim vijfhonderd zestig millioen gulden.

— In strijd met onderscheiden dagbladen, die gezegd hebben, dat de Keizer en de Keizerin der Franschen verschillende steden, met name Manchester, zouden bezoeken, meent de *Times* te weten, dat Z. M. niet voornemens is het eiland Wight te verlaten, of het moest wezen om kleine togten met de konink. jagten te doen. Het dek van de *Reine Hortense*, met welk oorlogstoomschip de vorstelijke personen naar Osborne House zijn gebragt, was in een prachtigen bloemtuin herschapen, waarin de Keizer en de Keizerin gezeten waren.

— De Heer T. M. Mackay, eigenaar van de met troepen naar Indie vertrekkende schepen *James Baines* en *Champion of the Seas*, heeft 200 £ geschonken tot onderhoud der vrouwen en kinderen van de met deze schepen uitgezonden wordende soldaten.

— Algemeen begint men thans tot de overtuiging te komen, dat het gerucht nopens de bemagtiging van Delhi door onze troepen in alle gevallen voorbarig is geweest, want indien de stad den 12den Junij ware ingenomen, zoo als het berigt luidde, zou de generaal Barnard bezwaarlijk den 15den een uitval der belegerden hebben behoeven af te slaan.

— In de *Morning Chronicle* vindt men de volgende vreemd luidende regelen: „Naardien de censuur thans in Indie de wet voor de drukpers is, durven wij niet gelooven, dat wij voortaan aan onze lezers nieuwstijdingen vijf of zes dagen vroeger dan andere dagbladen of dan de organen der regering zullen kunnen mededeelen; maar indien wij tot zwijgen gedwongen worden, zullen wij onze lezers verzoeken wel aan ons te willen denken en, wanneer meer gelukkige dagen aanlichten, ons, tot schadeloosstelling voor het verledene, met welwillendheid te bejegenen.

— Men verneemt het faillissement der HH. Carr en Co. te Newcastle; het passief is aanzienlijk en toch gelooft men, dat met der tijd alle schulden zullen kunnen worden voldaan.

— De tijdingen, met de *Petropolis* uit Rio Jeneiro ontvangen, houden o. a. in, dat de minister van financien, om een einde te maken aan de bestaande geldcrisis, waardoor de intrest tot 9 pCt. was gestegen, eene wet heeft ingediend, strekkende om de regering te magtigen al de voorhanden staats- en provinciale gelden in de kassen van de banken en bijbanken te deponeren en dat die wet door den senaat is goedgekeurd. Het nieuwe tarief van invoer, dat 1 Julij in kracht was getreden en bestemd is, om dat van 12 Aug. 1844 te vervangen, behelst slechts enkele wijzigingen. Het regt van 60 pCt. op den tabak en dat van 50 of 40 pCt. op sommige andere artikelen, zijn op 30 pCt. verminderd. Wijnen blijven echter met een regt van 50 pCt. belast en andere, zoo als modes, meubelen, enz. met 40 pCt.

— De *Morning Herald* gaf in zijne morgen-editie van 16 Mei 1857 een verslag van de tooneelvoorstelling, welke den vorigen avond in de Italiaansche opera te Londen had plaats gehad. De nieuwe opera *Il. Traviata*, zoo verhaalde de courant, was met den grootsten bijval opgevoerd. De zaal was eivol. Het onderhavige stuk was zeer genotrijk. De uitvoering was zeer verdienstelijk. De compositie was keurig, indrukwekkend, bevallig, breed, geleerd, eigendommelijk schoon. De toehoorders waren verrukt en opgetogen door de buitengewone verdiensten van de beroemde en uitstekende Mario, Bosio, Giuglini en Piccolomini. De druk bezochte vertooning kenmerkte zich door een bijzonderen bijval door gerede en daverende toejuiching. Mejufvrouw Piccolomini onderscheidde zich door hare krachtige, gevoelige, smaakvolle, keurige, echt dramatische voordragt. De overige leden van het gezelschap spreidden hunne respective talenten ten toon en zongen met hunne gewone virtuositeiten gevoelsuitdrukking. De voorstelling, die schitterend was zoude door herhaling winnen in zuiverheid, juistheid en meerdere afronding.

Enkele lezers van den *Morning Herald* konden, toen zij dit verslag lazen, hunne oogen niet gelooven. Den vorigen avond immers, wilden zij de voorstelling bijwonen van de *Traviata*, doch moesten dat genot ontberen, omdat zij het bureau gesloten vonden en een aanplakbillet de oorzaak der sluiting vermeldde in het met groote letters leesbare: RELACHE PAR INDISPOSITION DE GRAZIANI. De *Morning Herald* 't was natuurlijk, had zijn verslag geschreven en den avond elders genotvol doorgebragt.

Gelukkig bepaalde zich het getal der getrokken exemplaren tot 300, toen men het bedrog van den redacteur-feuilletonist ontdekte. Tegen twee pond sterling wordt één exemplaar van den *Morning Herald* verkocht, welke op den 15den Mei dit schandaal te weeg bragt.

LONDON, 4 September. — Het gouvernement heeft bekend gemaakt, dat het nog verscheiden clipperschepen van 800 ton en schroefstoomers van 1000 ton noodig heeft voor den overvoer van troepen naar verschillende oorden van Oost-Indie tegen 16, 18 en 20 Sept,

— De half jarige staten der uitvoeren van het Vereenigd Koningrijk leveren zeer verblijdende uitkomsten op. Daaruit blijkt toch, dat die uitvoeren van jaar tot jaar in aanzienlijke mate toenemen. De aangegevene waarde der voortbrengselen en fabriekgoederen van Groot Brittanje en Ierland, gedurende het op 30 Junij geëindigd half jaar bedraagt £ 60,826,381. De grootste uitvoer is naar de Engelsche kolonien geweest en heet £ 18,155.778, of ongeveer 30 pCt. van het geheel, bedragen. In rang volgen de Vereenigde Staten, vervolgens de Duitsche zeehavens, daarna Frankrijk, vervolgens Nederland, Brazilië, Turkije, enz. Het verdient onder anderen opmerking, dat Turkije veel meer Engelsche voortbrengselen en fabriekgoederen plaatst dan Rusland, en Brazilië meer dan die beide, en dat de uitvoeren naar China ongeveer £ 400,000 beneden die naar Portugal blijven.

FRANKRIJK

Bij speciale last van den keizer van Frankrijk is het bevel uitgevaardigd aan alle bevelhebbers van oorlogschepen om waar zij kunnen de helpende hand te leenen aan Engelsche schepen die troepen voor Indie aan boord hebben en, waar zij ze in windstilte ontmoeten, hen op het sleeptouw te nemen.

— De diplomatische oneenigheid die te Constantinopel plaats had is voor het tegenwoordige geschikt, doch men is geenszins gerust gesteld omtrent den verderen afloop van de regeling der staatkundige questies in het Oosten van Europa. — Gedurende het bezoek van den keizer der Franschen in Engeland is deze met lord Palmerston overeengekomen dat de Moldavische verkiezingen zullen vernietigd worden. De wijze waarop die verkiezingen hebben plaats gehad, is onverschoonbaar; dat is niet te ontkennen; doch voor Rusland, gerugsteund door de fransche diplomatie, is deze inwilliging een triomf, die voor de toekomst als ongunstig wordt beschouwd

— Te Konstantinopel hebben de zaken een geheel nieuw aanzien verkregen. De vertegenwoordigers van Frankrijk, Pruisen, Rusland en Sardinie hebben bij gelijkluidende nota's hunne betrekkingen met het Ottomannische hof afgebroken en hun aanstaand vertrek aangekondigd. De Russische vlag is in den morgen van den 6den Aug. van het gezantschapshotel weggenomen, en waarschijnlijk zal zulks reeds door de drie overige legatien gevolgd zijn. Deze feiten zijn onloochenbaar, hoewel zij met eenig ongeloof te Parijs vernomen zijn, als reden heeft men de twee volgende lezingen. Volgens de eerste zou de Fransche gezant het eerste het sein der afbreking gegeven en dit besluit genomen hebben, ten gevolge der weigering van de Turksche regering, om prins Vogorides uit zijne betrekking te ontslaan. De tweede opgegevene reden is vollediger en waarschijnlijker. De vier mogendheden zouden er toe gebragt zijn hunne betrekkingen met Turkije af te breken, ten gevolge weigering, om de verkiezingen in Moldavie voor nietig te verklaren. Een ommekeer heeft dus bij de Porte plaats gehad, welke, volgens de laatst ontvangen tijdingen, op dit punt aan de eischen van Frankrijk en van de drie geallieerde mogendheden had toegegeven. Uit alles blijkt echter duidelijk, dat de Heer de Thouvenel, niet dan volgens de bepaaldste en uitdrukkelijkste bevelen van zijne regering gehandeld heeft.

— De toestand van verlatenheid, waarin Turkije op het oogenblik verkeert, is voorzeker zeer ernstig en vol moeijelijkheden; maar er bestaat geene reden om er zich buitengewoon over te verontrusten en er het voorspel van nieuwe verwikkelingen in te zien, die onmiddellijk van diplomatiek op krijgs-terrein zouden overgebragt worden. De overeenstemming, welke in de besluiten van Frankrijk, Pruisen, Rusland en Sardinie heerscht, even als het bezoek dat Keizer Napoleon aan het Britsche hof brengt, zijn daadzaken, welker gerustsellend karakter oogenblikkelijk in het oog valt. Zij duiden eenerzijds aan, dat de gebeurtenissen te Konstantinopel het verbond tusschen Frankrijk en Engeland, dien spil van den Europeschen vrede, niet verbreken zullen; anderzijds, dat zoo het thans hangende vraagstuk aan de mogendheden die het Parijsche congres daarstelden, zal onderworpen worden, de meerderheid der stemmen zal zijn voor de door Frankrijk en de overige mogendheden in Turkije verdedigde beginselen.

— Brieven uit Chambery deelen eenige bijzonderheden aangaande de laatste levensdagen van den Heer Eugène Sue mede. Den 2'sten Julij deden zich verontrustende verschijnselen bij hem op, en des Zondags moest hij afwezigheid voorwenden, toen, te midden der kermisvreugde te Annecy, de aldaar bestaande roeivereeniging en andere

personen hem eene serenade brengen wilden. Zij werd nog taus voor zijne woning gegeven en hij was in zijne slaapkamer met aandoening daarvan getuige. Kort daarna overviel hem eene afwisselende koorts, bij het afnemen van welke hij nog de schets van een nieuw werk ontwierp maar weldra moest hij daarvan afzien. Op zekeren morgen, scheen hij zich echter zoo wel te gevoelen dat hij zijnen vriend, den Heer Charras, voor zonsopgang ging wekken en tot eene wandeling naar den nabijliggenden berg uit te noodigen. Zijne krachten begaven hem echter spoedig en toen hij te bed was; overvielen hem pijnlijke zenuwaandoeningen en hartkloppingen. Des Zaturdags verhief de koorts zich met zoo groote hevigheid dat de geneesheer het noodig achtte, een zijner kunstbroeders uit Génève per telegraaf te ontbieden. Nadat de dag bij afwisseling in ijlende en heldere vlagen was voorbijgegaan, volgde des avonds een aanval van zenuwberoerte. Van dat oogenblik af verkreeg de lijder zijne kennis niet meer en des maandags morgens had hij opgehouden te leven.

— De *Siècle* verhaalt, dat in Mexico het volgende betreurenswaardige voorval plaats had: De Heer de Cabriac, Fransch gevolmagtigde, ging, vergezeld van den Hr. Sallard, over straat. De Hr. Dubois de Luchet groet deze beide heeren, die zijne beleefdheid onbeantwoord laten. Eene twist ontstaat, welke door een gevecht gevolgd wordt. Op last van den president Comonfort is den Heer Dubois de Luchet, als gevaarlijk vreemdeling, het Mexicaansche gebied ontzegd, maar men hoopt, dat de Heer de Cabriac zelf tegen deze uitwijzing zal opkomen.

— Niettegenstaande de telegrafen thans reeds aanvankelijk een net van draden over het beschaafdste gedeelte van Europa hebben gelegd, gaan de duivenliefhebbers nog immer voort met voor de duivenposten te zorgen. Zoo leest men in de *Nouvelliste van Marseille* van 11 Julij „De duiven die door de colombophilische vereeniging *L'union de Lokeren* aan den Maire van Marseille waren gezonden, zijn heden ochtend te vijf ure los gelaten na met het zegel van den Maire te zijn gemerkteekend. — Eenmaal in vrijheid zijnde hebben zij zonder aarzelen hunne rigting genomen: een dertigtal dezer vogels waren bij het opvliegen in de rookwolk van eene stoomfabriek te land gekomen en daardoor van de overigen gescheiden geraakt; toen zij weder vrij uitzigt hadden hebben zij, na een oogenblik zoekens, dezelfde rigting genomen als de anderen en verdwenen weldra aan den horizon.

Den volgenden dag werden er omstreeks acht honderd te Lijon opgelaten, die daar in zestien groote kooijen waren heengezonden.

De telegrafen hebben dadelijk het berigt van hun vertrek overgebragt aan de vereenigingen waaraan de duiven toebehoorden.

— De *Païjs* meldt eene anecdote, onderteekend door Gustave Claudin, voor de waarheid waarvan de redactie van dat blad zich verantwoordelijk stelt.

Op een vlieringkamertje in het quartier St. Sulpice overleed voor eenige dagen een blinde grijsaard. — De man had gedurende meer dan veertig jaren de gewoonte gehad van zich op de Pont-au-change te plaatsen ten einde de liefdadigheid der voorbijgangers in te roepen. Voor omstreeks zes jaren geleden verloor hij de laatste afstammeling van eene hondenfamille, die hij geleerd had hem te geleiden en veilig naar zijn plaatsje op de brug te brengen. — De grijsaard verving zijnen hond door een meisje van twaalf jaren die hem elken ochtend naar de Pont au change geleidde, hem op zijne stoel zette, zijne parapluie, die hem tegen regen en zonnehitte beiden beschermde, voor hem uitzette en hem zijne viool en geldbakje in de hand gaf. — Des avonds kwam zij hem weder halen: en dat duurde zoo zes jaren voort zoodat zij thans eene knappe blondine van achttien jaren is.

Den dag voor zijnen dood verzocht de blinde zijne getrouwe gezellin, wien hij een verzegeld papier gaf, dit document voor hem te bewaren tot na zijnen dood en het dan te openen.

Toen nu de blinde de laatsten adem had uitgeblazen werd het papier ontzegeld. — Men vond er alleen de volgende woorden:

„Ik vermaak aan mijne lieve gezellinne E..... eenen „grooten aarden pot, die zij in mijne kast zal vinden, met „al wat er in is."

Eerst geloofde men dat het een koopje was. — Evenwel ging het meisje, in tegenwoordigheid van eene buurvrouw de groote aarden pot eens zien en onderzoeken; en het was goed dat zij dat deed, want er waren achtentwintig duizend francs aan goud in.

Liefdadigheid schijnt eene uitstekende deugd te zijn van de franschen; ten minsten hebben de laatste dagen van zoovele rijke bedelaars bewezen dat men tot zulk een uitkomst moet komen.

— In de *Akhbar* lezen wij het volgende.

De expeditie in Kabijlie geeft de grootste afwisseling van vreemde avonturen. — De kluchtigste tooneelen wisselen de heldenfeiten van den veldtogt af, en de Zouaven zijn altijd dezelfden. Verbeeld u, hoe zij de voorposten vlak tegenover het vijandelijk kamp betrokken hebben en zich daar regt op hun gemak, met al wat voorkomt, vrolijk maken. Een kabijlische hond, uitgehongerd, en te mager om eenig middel te ontzien om aan voedsel te komen, komt schoorvoetend om eene bete bedelen. — De zouaven ontvangen hem goed, streelen hem en houden hem een stuk beschuit voor. — Dit is nieuwe kost voor den hond en het schijnt dat zij hem te hard is; hij laat de tanden zien, en wendt de koers weder naar het vijandelijk kamp. — De zouaven vertrouwen het niet, want die hond sal zeker de geheimen van hun kamp aan den vijand overbrengen. — Vooral hebben zij het op zijn staart voorzien en, misschien om hem het gluipen te verleeren, binden zij hem aan zijnen achtersleep een ketel, die zij met steenen vullen en jagen den spion weg met eenige losse schoten. — De hond, door dat schieten verschrikt, zet het op een loopen ...... het gerammel achter hem en het ongewone gevoel aan zijn staart maken hem nog angstiger, en hij vliegt en rent met immer sneller vaart, terwijl de ketel bij elke sprong, van de steenen opstuit, en een vervaarlijk leven maakt.

De hond is echter de eenigste niet dien de angst doet vlugten. Eene horde Kabijlen ligt daar digt bij in hinderlaag, achter eenig struikgewas. — Zij hooren het schieten .... zij steken de ooren op .... hooren het vreemde geluid van den hond die, zonder door hen gezien te worden, met kogelvaart in hunne rigting voortijlt .... dat geluid begrijpen zij niet .... In haast schieten zij hunne geweren af in de rigting van waar zij het hooren, en..... slaan in allerijl op de vlugt. — De hond hen achterna; en de kabijlen, zonder om te zien, vlugten als dollen voor den vermeenden vijand die hen op de hielen volgt, terwijl de zouaven sich de lendenen vasthouden van het lagchen.

— De gemeente Chapille, arrondissement Versailles, is het tooneel geweest van een vreeselijken moord, die elk met afschrik vervult en algemeene ontsteltenis te weeg brengt. De Heer R., grondeigenaar ter dier plaatse, ging vroeg in den morgen in zijn tuin wandelen, en zag eene menschelijke figuur op de knieën liggende; hij riep haar aan en geen antwoord bekomende trad hij nader. Vreeselijk ontstelde de man toen hij zag dat het hoofd van den ongelukkigen verpletterd was, en de hersenen bloot lagen; een touw bevond zich om den hals van het slagtoffer en was aan een boom gebonden. De instructie der zaak heeft bewezen, dat er eene verschrikkelijke worsteling moet hebben plaats gehad; de behaarde huid van den schedel en plassen bloed zijn op verschillende plaatsen gevonden; op eene plek moeten de moordenaars het hoofd van het slagtoffer als een stormram tegen den muur verbrijzeld hebben. De vermoorde is een slagtersknecht, die in de nabijheid woonde en aan eene hersenkoorts leed; eene aderlating eenigen tijd geleden bewerkstelligd, had hem echter eenigzins hersteld en kalmer gemaakt. Den vorigen avond had hij een nieuwen aanval, die echter kort duurde; weldra wenschte hij uit te gaan, en leende bij een zijner bekenden 30 frs., om zich, zoo als hij zeide, naar zijne familie te begeven. Hij had kousen noch schoenen aan. Van af dit oogenblik bedekt een ondoordringbaar geheim het verder voorgevallene. Wat zeker schijnt, is dat de misdaad niet om te stelen is gepleegd. Men vermoedt eene wraakoefening. Men hoopt, dat het aan de justitie gelukken zal de moordenaars op te sporen.

SPANJE.

— In een schrijven uit Madrid van 20 Junij wordt de volgende verschrikkelijke gebeurtenis verhaald. Een onbekend persoon, gewapend met een bijl, verscheen, op den laten avond, in de woning van eene jonge weduwe, staande in het dorp Amolquer, die eenige dagen te voren eene som van 4,200 fr. ontvangen had. Hij ontmoette eerst de dienstmeid van de weduwe, welke hij onmiddellijk met den bijl het hoofd kliefde De ongelukkige viel zonder eenig geluid te geven. Zij werd door den moordenaar naar den stal gesleept en onder eenig stroo verborgen. Dit gedaan hebbende, begaf hij zich naar de slaapkamer der weduwe, welke hij wakker maakte, te gelijk de ontvangen gelden afeischende. Doodelijk verschrikt op het gezigt van dezen met bloed bevlekten man, met een bijl in de hand, aarzelde de ongelukkige geen oogenblik om het gevraagde geld aan te wijzen, zonder zelfs eene poging te doen, om hulp te roepen. De booswicht beval haar daarop hem naar den kelder te volgen, waar zij, volgens zijn beweren, nog geld geborgen had. Zij voldeed aan dit bevel, waarop de moordenaar haar de handen op den rug bond en voorts aan een balk ophing. Om zijne misdaad te voltooijen, hakte hij haar voorts met zijn bijl het hoofd af.

Een kind van tien jaren, dat in een vertrek naast dat der moeder sliep, werd ook door middel van een slag met den bijl van het leven beroofd.

Gelukkig leidden sporen van bloed tot de ontdekking van den booswicht, die weldra gevat werd. Hij bekende al spoedig zijne driedubbele misdaad met al hare omstandigheden zonder eenige aandoening te laten blijken dan eene soort van woeste vreugde. Men meent te weten dat hij tot eene bende roovers behoort, die het gebergte van Toledo onveilig maakt en reeds sedert eenigen tijd vervolgd word.

— Men schrijft van Madrid onder dagteekening van den 4 Julij;

Het dorpje Albolate, nabij Grenada, provincie Andalusie, is dezer dagen het tooneel geweest van eene gruwelijke misdaad.

Een landeigenaar, inwoner van het dorp, had een tweede huwelijk aangegaan met eene jonge, schoone, deugdzame vrouw, die echter arm was. Van zijne eerste vrouw had hij een zoon, die 15 jaren oud was, en die in geen enkel opzigt de minste ontevredenheid over dit huwelijk had getoond, zoodat hij het voorwerp van de liefderijkste zorgen zijner tweede moeder werd.

Het kind evenwel, sedert eenigen tijd mijmerend en stug geworden, sprak niet meer tot zijne stiefmoeder, zonder evenwel in eenig opzigt aanleiding te geven tot het vermoeden dat hij eenen moordaanslag beraamde.

Dingsdag was de vader genoodzaakt wegens dringende bezigheden het dorp te verlaten en vermaande, bij het heengaan, den knaap tot gehoorzaamheid, hetgeen deze stilzwijgend aanhoorde. Des avonds ging elk, als naar gewoonte, te bed; doch tegen elf ure neemt deze ongelukkige zijn geweer, gaat naar de kamer waar zijne vaders vrouw ligt te slapen, wekt haar, en beveelt haar te knielen en haar laatste gebed te doen. De arme vrouw gehoorzaamt, doet met luide stem een kort gebed en, op den oogenblik dat zij het *Credo* heeft uitgesproken, krijgt zij een schot regt in het hart, dat haar dadelijk dood ter neder velt.

De buren, door den knal gewekt, schoten toe, trapten de deur in, en maakten zich meester van den moordenaar die zich zonder den minsten tegenstand liet gevangen nemen.

WEST INDIE.

Men schrijft ons uit Paramaribo, dd. 3 Augustus:

In deze kolonie gaat alles op den ouden voet; men merkt echter op, dat aan het produceren van suiker alle kracht wordt bijgezet; meer dan ooit worden de negers aangereden, zonder voor die meerdere inspanning iets te genieten.

— Het blijkt nu hoe langs zoo meer, dat de komst van den heer Gefken in deze kolonie een zegen voor den slavenstand is geweest. Zoo iets in staat is om de eventueele emancipatie op eene verstandige wijze in de hand te werken, dan zijn het zeker de regtvaardige en menschlievende maatregelen van dien hooggeachten magistraat, die door eene nadrukkelijke handhaving van de regten der slaven, dezen een voorsmaak geeft van eene aan orde gebonden vrijheid en achting voor het rijksbestuur inboezemt. Een voorbeeld: De verklaringen in strafzaken van slaven kwamen vroeger niet in aanmerking, want deze werden niet beëedigd. De heer Gefken nu heeft eene regterlijke beslissing uitgelokt, waarbij het geregtshof heeft verklaard, dat slaven, overeenkomstig de wijze van hunne godsdienstige gezindheid, den eed zouden afleggen in een regtsgeding tegen een administrateur, die zich van een in kookend harpuis of pek gedompeld touw heeft bediend, om een zijner onderhoorige slaven te slaan. Na de beëediging der slaven heeft het openbaar ministerie tegen den administrateur een straf geëischt van 6 dagen tot 6 maanden. Men kan begrijpen dat de uitspraak met gespannen verwachting wordt te gemoet gezien. De slavenhouders hebben tegen ons hof en vooral ook tegen den heer Gefken vrij wat humeur.

— Het *Surinaamsch Weekblad* bevat een ingezonden artikel van eenige kooplieden en particulieren, waaruit blijkt, dat op Suriname eensklaps de kapitein van een Nederlandsch schip is gevangen gezet, zonder dat de redenen bekend zijn, die daartoe aanleiding hebben gegeven. De inzenders geven den wensch te kennen, dat die redenen mogten worden bekend gemaakt.

Het schijnt te blijken, dat de bedoelde persoon is kapt. van der Plas, gezagvoerder van het Ned. schip *Jacoba*, thans onder bevel van den eersten stuurman op de te huis reis.

DE VREEMDE DAGBLADEN OVER ENGELSCHE AANGELEGENHEDEN.

De Amerikaansche pers, zoowel als de brieven van bijzondere personen, logenstraffen de verwachting van velen, die meenden dat onze broeders aan gene zijde van den Atlantischen Oceäan zouden juichen in Engeland's rampen en in de moeijelijkheden die dat rijk in deszelfs Indische bezittingen ondervindt. — Het moge waar zijn dat enkelen onder Amerika's staatsmannen, die eene reden hadden om zich te beklagen over de wankelmoedigheid of onopregtheid van sommige Engelsche regeringsleden, thans zich er in verheugen dat zij de Engelschen gevangen zien in den kuil die zij zich zelve hebben gegraven door hunne achteloosheid en laatdunkend zelfvertrouwen; het moge waar zijn dat enkelen, die zich de onheusche handelwijze der Engelschen in Centraal Amerika herinneren, thans niet ontevreden zijn met de wedervergelding die hen treft van de zijde der wreedaardige oosterlingen, — maar bij de Amerikanen is het Angel-Saxisch bloed nog niet zóó zeer verbasterd, dat zij met vreugde zouden zien dat de Engelsche natie door Aziaten werd overwonnen; en daarenboven zijn zij veel te scherpzinnig om zich van zulk eenen afloop iets anders dan nadeel voor zich zelve te beloven. — Of wij het oog slaan in de quasi-officiele *Union* van Washington, dan wel in de immer rondborstige *Herald* van New-York, in beiden vinden wij dezelfde beschouwingswijze. — Wij gelooven niet, zegt de *Union*, dat de opstand in Indie tot eene, voor de inlanders, gelukkige omwenteling zal leiden. Immer sedert de dagen van Xerxes, waren kleine Europesche legers voldoende om de Aziatische horden in bedwang te houden. — Voor het Christendom zou het hoogst nadeelig werken wanneer Engeland het onderspit moest delven. — De *Herald*, terwijl hij de gelegenheid niet laat glippen om een scherp verwijt te geven, zegt: Toegestemd dat de Engelschen in Indie de rol van bloedzuigers hebben gespeeld, zoo heeft toch Indie veel goeds aan hunne regering te danken. — Engeland kan en zal deze moeijelijkheden overwinnen, want Engeland kan zich op het standpunt dat hetzelve onder de Europesche mogendheden heeft ingenomen, niet blijven handhaven, wanneer het Indie zou verliezen. Mogt het echter gebeuren dat Brittanie, even als Portugal, na het verlies van deszelfs Indische bezittingen weder afdaalde tot eene mogendheid van den vierden rang, dan zoude Amerika er niet bij winnen, maar wel verliezen. In meer dan één opzigt zouden de vereenigde staten er bij lijden. — Het is overbodig om tal van woorden en argumenten te verspillen ten einde te betoogen dat Amerika óók dan de lijdende partij zoude zijn, wanneer Hindostan in onkunde en onbeschaafdheid zoude terugzinken.

Amerika's handel op Indie moge al niet zeer uitgebreid zijn, hij is groot genoeg om het gemis van die bron te doen gevoelen, en elk jaar, naarmate onze productie en Indiës consumptie vermeerdert, zoude het verlies van dien handel als debouché van meer gewigt worden. Alle natien die in de beschaafde wereld eene geldende stem hebben zijn in zeker opzigt deelhebbers in de voor- en tegenspoed van elke andere natie, — zoo zou ook eene afscheiding tusschen Hindostan en de beschaafde wereld, op Amerika en op alle west-Europesche natiën eenen bijna even nadeeligen invloed uitoefenen als eene langdurige handels-crisis in Engeland zelve op hen hebben zoude. Doch het gevolg der afscheiding, de val van Engeland, zou eene zaak worden van veel hoogeren ernst. De val van het Engeland dat in ondernemings geest zoo ver boven alle andere europesche natien staat; de val van het land dat alleen in geheel Europa eene waarlijk vrije drukpers heeft; de val van dat land zou den noodlottigsten invloed uitoefenen op de andere rijken en de beschaving minstens eene eeuw terug zetten. In het geestelijke, en in het zedelijke in 't algemeen staat Engeland bij andere natien zeker niet voor; in beschaving is Engeland de andere natien ook zeker niet voorbijgestreefd: maar Engelands groote deugd, vrijzinnigheid, maakte het tot het centrum van waar alle vooruitgang uitging vooral

in het politieke; en, terwijl oud Engelands onbillijke instellingen het land vervuld hadden met groote kapitalen, droeg de nationale karaktertrek van het Engelsche volk er veel toe bij om Engeland het land te maken van groote ondernemingen, en de val van dat land zou diep gevoeld worden door geheel Europa, door geheel de wereld, zelfs door hen die Engeland weinig gezind zijn.

Tot dus verre zijn wij het dus eens met onze amerikaansche tijdgenooten. In een ander punt echter verschillen wij veel met hen. De *Washington Union* zegt; Frankrijk en Engeland zijn reeds sedert jaren verdiept in de even ijverige als ijdele pogingen om de dwaling van het vrijgeven der west Indische slavenbevolking te herstellen; dat is, zij hebben op alle mogelijke wijzen, en overal, getracht goedkoope katoen en goedkoope suiker te krijgen. — De opstand in Indie droogt in dat opzigt eene belangrijke bron op, — en zelfs als het Engeland zal gelukt zijn, zal het ongetwijfeld nog jaren duren eer de landbouw in Indie weder op den ouden voet zal zijn gebragt, en geheel de christelijke wereld zal gelijkelijk door dit oproer lijden, uitgezonderd alleen de slavenhouders van Amerika.

In dit opzigt verschillen wij zeer met de *Union*. Eerstens is het zeer onjuist om de christelijke wereld en de amerikaansche slavenhouders met elkander te verwarren; dat is eene onbestaanbaarheid: want christendom en slavernij, onder welken vorm ook, staan lijnregt tegen elkander over. Tweedens is de goedkoopte der west Indische producten geenszins een gevolg van het sijsteem van slavernij aldaar. — Wij, die dit schrijven, spreken hier met in loco opgedane kennis van zaken. — Laat iemand zich in Noord-Amerika gaan vestigen als planter, de gronden die hij noodig heeft, en daar zeer goedkoop zijn, aankoopen en dan den inkoop bewerkstelligen van de ter bewerking dier gronden benoodigde slaven en hij zal zien dat hij, wat hij ook plante en hoe gunstig zijnen oogst ook zijn moge, de renten van zijn geldkapitaal niet goed maakt. En de oorzaak is zeer kort en duidelijk. — De slavenhouder koopt zijnen slaaf tegen eene prijs waarvan de renten tot den dood des ongelukkigen blijven doorloopen, wanneer boven die rente het kapitaal verloren is: daarenboven moet hij de slaaf voeden, kleeden, en huisvesten. — Geeft hij hem slecht of onvoldoend voedsel en slechte huisvesting dan zal hij in dezelfde verhouding meer sterfte hebben onder zijne arbeiders. De planters in de Oost-Indien echter, die met vrije arbeiders werken, betalen hun een loon dat niet of zeer weinig meer is dan wat hij tot de vervulling zijner eigene behoeften noodig heeft. — Deze hebben dus veel minder kosten en behoeven slechts een klein kapitaal dat jaarlijks weder uit den verkoop der opbrengsten binnenkomt. — Daartegen voeren de slavenhouders het voordeel der progeneratie aan; doch dat voordeel is ingebeeld daar de sterfte onder de slaven, het aantal geboorten overtreft: zoodat dan ook, met slechts zeer zeldzaam voorkomende uitzonderingen, alle slavenhouders verpligt zijn jaarlijks eenige nieuwe slaven bij te koopen, willen zij hunne arbeiders voltallig houden. In de staten waar de slavernij is toegestaan, is het ook eene zeer groote zeldzaamheid dat iemand eene plantaadje van nieuws aan aanlegt. De meesten, ja bijna allen, erlangen hunne plantaadjen bij erfschap en soms koopt eene of andere rijke Nabab eene plantaadje, welks eigenaar in geldverlegenheid is, voor een derde of vierde gedeelte van de waarde der slavenbevolking. De reden waarom de Noord-Amerikaansche producten met die van Java aan de Europesche markten kunnen concurreren is alleen daarin gelegen dat Amerika op nog geene maand reis van de Europesche havens is gelegen terwijl de schepen die van hier en van Calcutta naar Europa stevenen circa viermaal dien tijd noodig hebben om hunne bestemming te bereiken, en gevolgelijk de vrachten, assurantiepremien, etc. viermaal zooveel bedragen dan die van Amerika, hetgeen de prijs der O. J. producten zeer verhoogt. — Derdens en laatstens is het in het algemeen belang en dus ook in het belang van al Amerika's ingezetenen, hetzij zij planters zijn of niet, dat Engelands weefgetouwen onbelemmerd blijven doorwerken; en, daar het eene ontegenzeggelijke waarheid is, dat Britsch Indie's consumptie van gewevene katoenen steeds toeneemt en het te verwachten is, dat die consumptie spoedig de productie van ruw katoen zal overtreffen, zoo is het onmogelijk dat het den amerikaanschen planter voordeelig zou zijn, indien dat débouché werd gesloten en de bevolking van Britsch Indie weder terugzonk in den staat van onkunde waaruit zij zich sedert de vroegste jaren van het Bramaismus niet heeft kunnen opheffen, dan alleen in de laatste tijden onder den Europeschen invloed.

De *New York Herald* eindigt met eene echte koopmansstreek „De vereenigde staten, "zegt dat blad", zijn veel beter dan Engeland voorzien van mannen die dadelijk gereed zijn om in activen krijgsdienst te treden, en, daar wij geene tractaten hebben met die volken waartegen Engeland thans oorloogt, zou het in geenen deele strijdig met onze verpligtingen zijn indien Engeland die aanwierf. — Ten einde de vrijwilligers in voldoenden getale te lokken, zou het natuurlijk noodig zijn der Amerikanen te verzekeren dat, uit erkentenis voor hunne hulp Engeland ons het bestuur zou afstaan over dit geheele vasteland met al deszelfs aanhoorigheden, hoezeer de onbuigzame staatkunde van Lord Palmerston daartoe even moeijelijk zou zijn te bewegen, als het Amerikaansche volk te overtuigen van de welgemeendheid van zulk eene belofte, wanneer die niet vergezeld ging van daadzaken. — Was evenwel zulk eenen afstand eenmaal gedaan dan zoude zulks ongetwijfeld leiden tot zulk eene vooringenomenheid met de Engelschen dat weinige weken voldoende zouden zijn om hier 50,000 man vrijwilligers te ligten."

Het is eene koopmansstreek maar niet fijn overlegd.

De Fransche bladen in het algemeen zijn warme verdedigers van de Engelschen. De *Constitutionnel* die gewoonlijk meer Russisch-dan Engelschgezind is, schreef dezer dagen dat de Engelschen zich als helden hadden gedragen, en dat zij volkomen tegen de thans ontstane moeijelijkheden waren opgewassen, hoe het ook loopen mogt.

De *Univers* alleen legt eene duivelsche vreugde aan den dag over de nederlaag der *Protestantsche ketters*" en verklaart hen voor even groote barbaren als de barbaarsche Hindoes zelve. — Volgens dat blad zou het eenigste middel om Indie weder tot rust te brengen zijn dat men er eene massa Roomsch Catholieke zendelingen heenzond. — De andere Fransche dagbladen vermaken zich ten koste van de *Univers* en een hunner merkt op dat, vreemd als het klinken moge, het toch indedaad den schijn heeft alsof die onzin in ernst ware gemeend. — Wij, voor ons, gelooven dat de Hindoes zoowel als de Mohammedanen er weinig op zouden gesteld zijn om hunne dames ter biecht te zien gaan; doch het spreekt van zelf dat zij over zulke barbaarsche vooröordeelen moeten heen stappen wanneer het de heiläanbrengende verspreiding van het Roomsche geloof geldt; een voorregt, dat die wilden zeker dadelijk op desselfs waren prijs zullen weten te schatten. — De *Univers* behoeft ook trouwens slechts onder hun te worden verspreid om hen bekend te maken met al de voordeelen dic de nieuwe Godsdienst hen zoude aanbrengen.

Als een bewijs van de goede verstandhouding die nog steeds tusschen Frankrijk en Engeland bestaat, geven de Engelsche bladen het nieuws, dat Frankrijk verklaard heeft den keizer van China den oorlog te zullen verklaren ingeval het Lord Elgin niet zou mogen gelukken om de oneenigheden tusschen Engeland en China tot een gewenscht einde te brengen. — Wij gelooven echter dat er meer politiek dan wel vriendschap achter schuilt.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
October	28	Nederlandsche	Senior.	K. L. Swart.	Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Alfulck·	Sech Abdulkadir Baradja.	Amboina.
„	—	Nederlandsche	Jan van Schaffelaar.	L. G. Verbeek.	Batavia.
„	—	„	Vertrouwen.	H. O. Piccart.	„
„	29	„	Jacqueline en Elise.	B. Sikkens.	„
„	—	Nederl. Ind.	Krabbe.	Mardam.	Samarang.
„	—	„ „	Little Tot.	Katjoong.	„
„	30	„ „	Bella.	Ngaidin.	Pekalongan.
„	—	Portugs. Gouv.	Providincia.	Kommandant A. E. Hardt.	Timor Dilie.
„	—	Nederl. Ind.	Dennok Bintang Toedjoe.	Oei Angkie.	Riouw.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Naar*
October	28	Nederlandsche	Zeelandia.	W. Blaakhert.	Nederl. via Samarang.
„	—	„	Bulgersteijn.	A. J. Maas.	„ „ „
„	—	Nederl. Ind.	Moostarie.	Said Mohamat Alhabassij.	Banjarmassing.
„	30	Nederlandsche	Cesar.	A. D. Brinckerinck.	Nederland.
„	31	Nederl. Ind.	Hing Goan.	Kia Agoos Aloewie.	Balie (Ampenan.)
„	—	„ „	Bella.	Ngaidin.	Pasoeroean.
„	—	„ „	Little Tot.	Kadjoong.	Samarang.
„	—	Nederlandsche	Vertrouwen.	H. O. Piccardt.	Nederl. via Probolingo.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Amerikaansche	Helen Mar.	E. F. Low.	China.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Willem de Zwijger.	Van Dries.	Nederland	„ „ „ „
„	Algidia Paulina.	T. Veltman	„	„ „ „ „
„	Vertrouwen.	O. Piccardt.	„	„ „ „ „
„	Generaal de Steurs.	F. Fokkens.	„	„ „ „ „
Engelsche	Nora Creina.	M. Burgogne.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederlandsche	Henriette.	Chevallier.	„	Schimmelpenninck & Co.
„	Jacqueline en Elise.	B. Sikkens.	Nederland.	„ „ „
Amerikaansche	Yankee Ranger.	Stokmann.	In reparatie.	Mathieu & Co.
Nederlandsche	Senior.	K. L. Swart.	Nederland.	Van Eck & Co.
„	Walcheren.	K. Hoek.	„	„ „ „ „
„	Staatsraad van der Houven.	Heijmeriks.	Nederland.	Ruyl Cramer & Co.
„	Jan van Schaffelaar.	Verbeek.	„	„ „ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. brik *Jacqueline en Elise*, de heer C. van den Valk en een bediende. — Met de Nederl. Ind. schooner *Bella*, Majoor Lobato.

Vertrokken Passagiers.

Met de Nederlandsche brik *César*, twee gepasporteerde Militairen.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. wachtschip Batavia; het stoomschip Suriname, de schoenerbrik Saparoea; de stoomschepen Samarang en Admiraal van Kinsbergen; Gouv. stoom-advies-vaartuig Tjipannas; de stoom-sleper Kapitein van Os; de portugesche Gouvernement kotter Prodincia; de schepen Yankee Ranger, Alfulck: het stoomschip Soerabaya; de barken Fatal Maän, Saijan Maskoor, Charlotta, Antoinette, Souburg, Goansien, Walcheren, Generaal de Steurs, Hellenman, Ardjoeno, Bientang Timoor, Staatsraad van der Houven, Cheribon, Willem de Zwijger, Fathool Rachman, Rijswijk, Henricus Gerardus, Agidia en Pauline, Senior, Jan van Schaffelaar; de Bark Dennok bintang toedjoe; de Brikken Henriette, Cito, Jacquelina en Elisa; de schoeners Virgo, Egmond, Kiem Ingsoen, Nora Creina, Hoseeng; de kotter Riengit, Krabbe.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 28sten tot en met den 31sten October 1857.

AANVOER.

Van Batavia per het Ned. schip *Senior*. gezagv. K. L. Swart, agenten Van Eck & Co.

100 vaatjes boter, Martherus; 6 kisten ijzeren kisten, 6 stuks machinerien, 1 kist diverse goederen, Major Matzen & Co; 2 kisten chin. hoeden, Gezagvoerder; 1 kistje regaal, Order.

Van Timor Koepang per de Ned. Ind. *Laadboot Timor*, gezagv. Tjong Asiam, agent Nash.

$199^{65}/_{100}$ picols was, Nash.

Van Nederland per het Ned. schip *Jacqueline en Elise*, Sikkens, agenten Schimmelpenninck & Co.

7 kisten kramerijen, 2 kisten modewaren, 100 vaatjes boter, W. Mathieu & Co; 1 doosje diverse, Anemaet; 1 kist spiegel en schilderij-lijsten, 100 vaten centstukken, Order.

Van de Moluccos per de Ned. Ind. bark *Alfulk*, gezagv. Sech Abdulkadier Baradja, agent Gezagvoerder.

$3^{75}/_{100}$ picols oude koper, $20^{1}/_{2}$ picols was, 1110 pakken sagoe, 23 kisten kaijoe poetie olie, 150 bottels kaijoe poetie olie, 16 kisten sagoe, 8 picols medicijnen, Order; $19^{12}/_{100}$ picols noten muscaat, $6^{23}/_{100}$ picols foelie, 11 picols was, 102 picols masoijie basten, 20 kisten kaijoe poetie olie, 95 collies diverse koopmanschappen en kleinigheden, diverse Arabieren en Chinezen.

Van Riouw per de Nederl. Ind. bark *Dennok Bintang Toedjoe*, gezagv. Oeij Angkie, agent Tan Bindjang.

100 picols tengar basten, 400 stuks Riouw steenen, 27 zakken komeinezaad, 24 collies onbekend, diverse Arabieren en Chinezen; 1190 krandjangs en 571 zakken gambier, 5 kisten ruwe zijde, 5 vaten aardewerk, 2 kisten diverse, 3 kisten papier, kramerijen en kleinigheden, Tan Bindjang.

UITVOER.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Padang*, gezagv. Schipper.

1/4 pijp madera, 25 vaten gez. vleesch, Mc Millan Marten & Co; 60 picols noten-muscaat, 1 ijzer molen, 1 ijzeren rad, 2 collies ijzerwaren, Van Eck & Co; 2 balen laken Adam & Co; 1 kist robis, 1087 staven ijzer, 1 kist schroeven 1 pakje monster schroeven, 15 vaten boslemmermessen Adam & Co; 210 kistjes en vaten cognac, 100 kisten roode wijn, 25 kisten vruchten op water, 50 kistjes slaolie, Pereira & Co.

Naar Banjarmassing per de Nederl. Ind. brik *Moestarie*, gezagv. Said Mohamat bin Hoesin Alhabassij.

10 kisten cognac, Van Leeuwen & Co; 59 picols uijen, 10,000 stuks zilver munt, 13 picols jav. koperwerk, 25 picols spiauter, 50 vaatjes boter, 50 vaatjes staal, $5^{11}/_{100}$ picols jav. koperwerk, 1 kist staal, 4 kisten inhd. lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Nederland via Samarang per het Nederl. schip *Zeelandia*, gezagv. W. Blaakhert.

$5000^{08}/_{100}$ picols suiker, 140 picols rotting, N. H. M.

Naar Nederland via Samarang per het Nederl. schip *Bulgersteijn*, gezagv. A. J. Maas.

$5300^{40}/_{100}$ picols suiker, 160 picols rotting, 30 picols sapanhout, N. H. M.

Naar Nederland per het Nederl. schip *Cécar*, gezagv. A. D. Brinckerinck.

$4000^{17}/_{100}$ picols suiker, 2420 picols koffij, 57 picols rotting, N. H. M.

Naar Balie per de Nederl. Ind. bark *Hing Goan*, gezagv. Ke Agos Aloei.

1100 stuks sp. matten, Tan Bindjang.

Naar Nederland via Probolingo per het Nederl. schip *Vertrouwen*, gezagv. W. O. Piccaardt.

150 picols rotting, N. H. M.

Marktprijzen.

Suiker N°. 16 per picol *f* 21.—
Koffij per picol Nominaal.
Rijst (garga) per koijang *f* 135 à *f* 145.—
Id. (witte) „ „ *f* 165 à *f* 180.—
Koehuiden per 100 st. *f* 400 à *f* 600.—
Arak per legger *f* 100—
Olie (Klapper) *f* 32.—
Olie (Katjang)
Kadjang Matten
Rotting *f* 8 à *f* 9.—
Wisselkoers 106 à 107 %.